

ПОРЯДОК РЕАГУВАННЯ НА ВИПАДКИ БУЛІНГУ В СЗШ №9

Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>

Порядок подання (з дотриманням конфіденційності) заяви про випадки булінгу (цькування)

Усі здобувачі освіти, педагогічні працівники закладу, батьки та інші учасники освітнього процесу повинні обов'язково повідомити директора навчального закладу про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого вони стали, або підозрюють про його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

Повідомлення про випадок цькування (булінгу) отримані керівником школи в усній формі, мають бути зафіксовані письмово та зареєстровані відповідно до порядку внутрішнього діловодства.

На ім'я директора закладу пишеться заява (конфіденційність гарантується) про випадок булінгу (цькування).

Заява подається у письмовому вигляді на ім'я керівника освітнього закладу відповідно до Закону України «Про звернення громадян». Право подати заяву мають здобувачі освіти, їх батьки, педагоги, інші учасники освітнього процесу, які були свідками, або підозрюють випадок. Заява заповнюється державною мовою, розбірливим почерком. Виправлення не допускаються. У заяві необхідно вказати:

- прізвище, ім'я, по батькові заявника,
- адресу фактичного проживання,
- контактний телефон;
- статус (постраждалий чи свідок булінгу);
- навести розгорнутий виклад фактів;
- інформацію щодо джерела отримання інформації;

- дата подання заяви та особистий підпис.

Прийом, попередній розгляд та реєстрація заяв про випадки булінгу (цькування) здійснюється у день їх надходження.

Усі заяви про випадки булінгу (цькування), що надходять до школи, реєструються у журналі реєстрації заяв:

- дата надходження заяви;
- прізвище, ім'я, по батькові заявника, категорія/соціальний стан заявника;
- звідки одержано заяву про випадки булінгу (цькування); порушені питання.

Заяви про випадки булінгу (цькування), подані громадянами на особистому прийомі, реєструються та розглядаються у тому самому порядку, що й інші письмові заяви.

Попередній розгляд заяв про випадки булінгу (цькування) та строк їх надходження до безпосередніх виконавців не повинен перевищувати одного робочого дня.

Директор школи у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

1. Невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної Поліції України.
2. Негайно повідомляє одного з батьків, або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).
3. За потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги.
4. Повідомляє службу у справах дітей.
5. Повідомляє центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
6. Видає наказ про проведення розслідування та створення комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), скликає її засідання не пізніше ніж у продовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

Склад комісії:

До складу такої комісії входять педагогічні працівники (у тому числі психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булерів, керівник навчального закладу, заступник директора.

Рішення комісії реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів усіх членів комісії.

Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу

У разі підтвердження факту вчинення булінгу (цькування), за результатами розслідування та висновків комісії з розгляду випадку булінгу (цькування), керівник закладу повідомляє уповноважені підрозділи органів Національної поліції України та Служби у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Комісія за результатами проведеного розслідування щодо з'ясування обставин на підставі заяви про булінг (цькування), визначених сторін булінгу (цькування), встановлених можливих причин булінгу (цькування):

1. **розробляє рекомендації** для педагогічних працівників щодо освітньої діяльності з учнями, причетними до булінгу, їх батьками (особами, що їх замінюють);
2. **розробляє заходи стабілізації психологічного клімату у колективі**, надання соціальних та психолого-педагогічних послуг сторонам булінгу (цькування);
3. **надає соціальні та психолого-педагогічні послуги** здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу;
4. **зобов'язує практичного психолога** у межах своїх посадових обов'язків: діагностує стан психологічного клімату в колективі, в якому відбувся булінг (цькування) та за результатами діагностики розробляє план корекційної роботи з кривдником та свідками із залученням батьків (законних представників); розробляє та реалізує програму індивідуальної реабілітації для потерпілого; розробляє профілактичні заходи для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування); для батьків або законних представників; здійснює супровід

педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес для групи (класу), в якій зафіксовано випадок булінгу (цькування); забезпечує надання психологічного супроводу здобувачів освіти, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування).

5. **зобов'язує педагогічних працівників**, які працюють з класом чи групою, у якій зафіксовано випадок булінгу (цькування), забезпечити: виконання рекомендації комісія з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти щодо доцільних методів навчання та організації роботи з учнями, причетними до булінгу (цькування) та їхніми батьками (законними представниками); дотримання правил поведінки учасниками освітнього процесу в закладі освіти, визначених статутом закладу освіти, законодавством; виробляють спільно з здобувачами освіти правила взаємодії класу чи групи під час освітнього процесу.
6. **зобов'язує батьків здобувачів освіти** (законні представники) виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

Визначаються відповідальні особи, причетні до булінгу (цькування) та накладаються адміністративні стягнення:

- Цькування неповнолітнього карається штрафом від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (850 та 1700 гривень відповідно) або громадськими роботами від 20 до 40 годин.
- Така ж поведінка, вчинена групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, передбачає штраф від 1700 гривень до 3400 гривень або громадськими роботами від 40 до 60 годин.
- За булінг, вчинений малолітніми або неповнолітніми особами віком від 14 до 16 років, тягне за собою накладання штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють.
- Якщо директор закладу освіти не повідомить уповноважений підрозділ органів Національної поліції України про відомі йому випадки цькування учасників освітнього процесу тягне за собою накладання на нього штрафу

від 50 до 100 неопадоткованих мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до 1 місяця з відрахуванням до 20 % заробітку.

Особи, які за результатами розслідування є причетними до булінгу, несуть відповідальність відповідно до частини другої статті 13 (вчинення правопорушень за статтею 173⁴) Кодексу України про адміністративні правопорушення.

За виконання та моніторинг запланованих заходів відновлення та нормалізації психологічного клімату в закладі освіти та визначених рекомендацій для учасників булінгу (цькування) відповідає уповноважена особа або особа, яка її замінює у разі відсутності відповідно до наказу про склад комісії.

БУЛІНГ – ЦЕ НАСИЛЬСТВО

фізичне: штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, нанесення тілесних ушкоджень

психологічне: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж

економічне: крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей

сексуальне: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти

кібербулінг: приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв

ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

- повторюваність
- наявність сторін – кривдник, потерпілий, спостерігачі
- фізична або психічна шкода
- вчиняється у закладах освіти щодо дітей або вчителів

ЯКЩО ВАША ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

- Зверніться із заявою про випадки булінгу (цькування) щодо вашої дитини до керівника закладу освіти;
- Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (вчителі, керівництво школи, психолог, старші учні, батьки інших дітей, охорона);
- Якщо вирішити ситуацію з булінгом на рівні школи не вдається – зверніться в поліцію!

ДЕ ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ?

Якщо Вам необхідна правова допомога (юридична консультація, складання заяви, інших документів) – зверніться до Єдиного контакт-центру безоплатної правової допомоги за номером **0 800 213 103***.

ВАЖЛИВО: діти мають право безоплатно отримати послуги адвоката (складання заяв, представництво в суді)

Якщо дитині необхідна психологічна допомога – зверніться на Національну дитячу «гарячу лінію» для дітей та батьків з питань захисту прав дітей за номером **116-111**.

*цілодобово та безкоштовно в межах України

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Булінг*

 штраф від 850 до 1700 грн.

 громадські роботи від 20 до 40 годин

Булінг*, вчинений повторно протягом року або групою осіб

 штраф від 1700 до 3400 грн.

 громадські роботи від 40 до 60 годин

Неповідомлення керівником закладу освіти органам Національної поліції по випадки цькування

 штраф від 850 до 1700 грн.

 виправні роботи до 1 місяця з відрахуванням до 20 % заробітку

*Застосовується до дітей від 16 років та батьків, чий діти вчинили булінг у віці від 14 до 16 років.